

Homofobia Euroopas

Euroopa Parlamendi 26. aprilli 2007. aasta resolutsioon homofobia kohta Euroopas

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse rahvusvahelisi õigusakte, millega tagatakse inimõigused ja põhivabadused ning keelatakse diskrimineerimine, eelkõige Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni;
  - võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artikleid 6 ja 7 ning EÜ asutamislepingu artiklit 13, milles kohustatakse vastavalt ELi ja ühendust ning liikmesriike austama inimõigusi ja põhivabadusi ning nähakse ette Euroopa tasandi vahendid, et võidelda diskrimineerimisega ja inimõiguste rikkumisega;
  - võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste hartat, eriti selle artiklit 21, milles keelatakse diskrimineerimine seksuaalse sättumuse alusel;
  - võttes arvesse EÜ tegevust, võideldes homofobia ja seksuaalse sättumuse alusel diskrimineerimise vastu, eriti nõukogu 27. novembri 2000. aasta direktiivi 2000/78/EÜ, millega kehtestatakse üldine raamistik võrdses kohtlemiseks töö saamisel ja kutsealale pääsemisel¹, ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. mai 2006. aasta otsust nr 771/2006/EÜ Euroopa aastale "Võrdsed võimalused kõigile – õiglase ühiskonna poole" (2007) aluse panemise kohta²;
  - võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone homofobia, vähemuste kaitse ja diskrimineerimisvastase poliitika kohta, eriti 18. jaanuari 2006. aasta resolutsiooni homofobia kohta Euroopas³ ning 15. juuni 2006. aasta resolutsiooni rassistliku vägivalda kasvu ja homofobia kohta Euroopas⁴;
  - võttes arvesse kodukorra artikli 103 lõiget 4,
- A. arvestades, et Euroopa Parlament on jälginud geide, lesbide, bi- ja transseksuaalide kogukonna vastu suunatud vihkamist õhutavate avalduste levikut mitmetes Euroopa riikides;
- B. arvestades, et poliitiliste ja usujuhtide avaldused ning teod mõjutavad tugevalt avalikku arvamust, mistõttu on neil suur vastutus soodustada sallivuse ja võrdsuse õhkkonda;
- C. arvestades, et käesolevale resolutsioonile, nagu ka eelnimetatud resolutsioonidele, andsid algtõuke vihkamist õhutavate avalduste levik ja muud murettekitavad sündmused, nagu kohalike ametiasutuste kehtestatud keeld korraldada võrdsuse marsse

---

¹ EÜT L 303, 2.12.2000, lk 16.

² ELT L 146, 31.5.2006, lk 1.

³ ELT C 287 E, 24.11.2006, lk 179.

⁴ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2006)0273.

ja geiparaade, juhtivate poliitikute ja usujuhtide kihutav, ähvardav või vihkav keelekasutus ning politsei suutmatuse pakkuda piisavat kaitset homofobsete rühmade vägivaldsete meeleavalduste eest, saates laiali isegi rahumeelseid meeleavaldusi;

- D. arvestades, et kogu Euroopas ja maailmas on kavandatud lähikuudel võrdsuse marsse ja geiparaade, mille osalejad ja korraldajad seisavad silmitsi nende vastu suunatud võimaliku füüsilise vägivaldaga, hoolimata nende põhiõigusest kogunemisvabadusele ja sõnavabadusele, nagu tuletas teiste hulgas meelde Euroopa Nõukogu inimõiguste volinik;
- E. arvestades, et Torinost pärit 16-aastane itaallane Matteo sooritas hiljuti enesetapu ja jättis maha kaks hüvastijätukirja, milles ta nimetas oma teo põhjusena kiusamist tema seksuaalse sättumuse tõttu; arvestades, et Ühendkuningriigi kodanikuühiskonna organisatsioonid on märkinud homofobse kiusamise juhtumite sagenemist keskkoolides kõikjal Ühendkuningriigis; arvestades, et üks gei peksti Madalmaades surnuks ainuüksi tema seksuaalse sättumuse ja naiseliku välimuse pärast;
- F. arvestades, et Euroopa Parlament on korduvalt palunud EÜ asutamislepingu artiklil 13 põhineva diskrimineerimisvastaste õigusaktide paketi täiustamist ja palub komisjonil korrapäraselt esitada direktiivi ettepanek, millega keelatakse diskrimineerimine seksuaalse sättumuse alusel kõikides valdkondades;
- G. arvestades, et Euroopa Parlament väljendas juba oma eelnimetatud 15. juuni 2006. aasta resolutsioonis rassistliku vägivalda kasvu ja homofobia kohta Euroopas tõsist muret olukorra pärast Euroopas ja eriti Poolas, mõistes hukka erakonna Poola Perede Liit juhtide ning eriti peaministri asetäitja ja haridusministri avaldused, milles õhutatakse vihkamisele ja vägivaldale;
- H. arvestades, et 2007. aasta märtsis tegid Poola peaministri asetäitja ja haridusminister teatavaks seaduseelnõu, milles nähakse ette karistamine "homoseksuaalse propaganda" eest koolides, ning selgitasid selle sisu, milleks on näha ette koolijuhtide, õpetajate ja õpilaste vallandamine või lahkuma sundimine, trahvimine või vangistamine geide, lesbide, bi- ja transseksuaalide õiguseid puudutava "aktivismi" juhtumite korral koolides;
- I. arvestades, et Poola haridusministri asetäitja kinnitas sellise seaduseelnõu koostamist ametiasutustes poolt ja teatas, et "õpetajad, kes avalikustavad oma homoseksuaalsuse, lastakse töölt lahti"; arvestades, et mitmed Poola valitsuse liikmed reageerisid erinevalt, jättes selgusetuks, kas seaduseelnõu kavatakse tegelikult esitada;
- J. arvestades, et Poola peaministri asetäitja ja haridusminister on väljendanud soovi edendada sarnaste õigusaktide vastuvõtmist Euroopa tasandil;
- K. arvestades, et esitatud seaduseelnõu sai Poola peaministri toetuse, kes teatas, et "homoseksuaalse eluviisi propageerimine noortele koolides tavapärase elu alternatiivina läheb liiga kaugele ning seda liiki algatused koolides tuleb peatada", esitades nõnda hariduse ja sallivuse moonutatud tõlgenduse;
- L. arvestades, et Poola laste ombudsman on teatanud, et töötab parajasti välja nimekirja ametikohtadest, millele homoseksuaalid ei sobi;

- M. arvestades, et 2006. aasta juunis tellis riigiprokuratuur geide, lesbide, bi- ja transseksuaalide organisatsioonide rahastamise kontrolli seoses "kuritegelike liikumistega" ja nende esindatusega koolides, et leida kuritegevuse märke, kuid tulemusteta;
- N. arvestades, et 8. juunil 2006. aastal vallandas Poola valitsus õpetajate arenduskeskuse juhataja ja keelas Euroopa Nõukogu ametliku diskrimineerimisvastase teatmiku levitamise, ning arvestades, et keskuse uus juhataja teatas 9. oktoobril 2006. aastal, et "kõlvaltud eeskujud ei tohi olla koolides esindatud, sest kooli eesmärk on selgitada hea ja kurja, ilusa ja inetu erinevust (...), kool peab selgitama, et homoseksuaalne tegevus viib draama, tühjuse ja mandumiseni";
- O. arvestades, et Euroopa Nõukogu peasekretär Terry Davis reageeris kirjeldatud sündmustele teatega, et "Poola valitsusel on õigus otsustada, kas ta soovib kasutada Euroopa Nõukogu inimõigustealast õppematerjali, aga kui õppematerjal on vabatahtlik, siis selles sisalduvad väärtused ja põhimõtted kindlasti ei ole", ning väljendas muret seoses "teatava homfoobia edendava poliitikaga (...) ja homfoobse käitumise aktsepteerimisega valitsuse poolt";
- P. arvestades, et Poola valitsus on samuti keeldunud rahastamast projekte, mida sponsivad geide, lesbide, bi- ja transseksuaalide organisatsioonid programmi Euroopa noored raames, ning selgitas seda otsust nendele organisatsioonidele saadetud kirjas, milles öeldakse, et "ministeeriumi poliitika ei toeta tegevust, mille eesmärk on propageerida noorte hulgas homoseksuaalset käitumist ja suhtumist, samuti ei ole ministeeriumi ülesanne toetada koostööd homoseksuaalide organisatsioonidega";
- Q. arvestades, et täheldada võib ka mitmeid positiivseid arenguid, nagu Varssavis 2006. aasta juunis toimunud kordaläinud geiparaad, Varssavis 2006. aasta novembris toimunud ulatuslik meelevaaldus sallivuse ja demokraatia toetuseks pärast sallivuse meelevaalduse ärakeelamist Poznańis ning Krakówis 2007. aasta aprillis toimunud geiõiguste marsi kaitsmine, ja arvestades tõsiasi, et geiparaade ei keelata enam süstemaatiliselt ära;
- R. arvestades, et Euroopa Parlament volitas Rassismi ja Ksenofoobia Euroopa Järelevalvekeskust viima läbi uurimust rassilise, ksenofoobse ja homfoobse sallimatuse õhkkonna ilmumise teemal Poolas ning palus komisjonil kontrollida, kas Poola haridusministri teod ja avaldused on vastavuses ELi lepingu artikliga 6, tuletades samal ajal meelde selle rikkumise eest ette nähtud sanktsioone; ning arvestades, et need palved on jäänud rahuldamata;
1. rõhutab, et Euroopa Liit on eelkõige väärtuste ühendus ning inimõiguste ja põhivabaduste austamine, demokraatia, õigusriik, võrdsus ja mittediskrimineerimine kuuluvad liidu kõige olulisemate väärtuste hulka;
  2. kinnitab, et ELi institutsioonidel ja liikmesriikidel on kohustus tagada, et Euroopas elavate inimeste inimõigusi austatakse, kaitstakse ja edendatakse, nagu on sätestatud Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioonis, Euroopa Liidu põhiõiguste hartas, Euroopa Liidu lepingu artiklis 6, nõukogu 29. juuni 2000. aasta direktiivis

2000/43/EÜ, millega rakendatakse võrdse kohtlemise põhimõtte sõltumata isikute rassilisest või etnilisest päritolust¹, ja nõukogu direktiivis 2000/78/EÜ;

3. kordab komisjonile suunatud palvet tagada, et diskrimineerimine seksuaalse sättumuse alusel keelataks kõikides valdkondades, viies lõpule EÜ asutamislepingu artiklil 13 põhineva diskrimineerimisvastase paketi, ilma milleta lesbid, geid, biseksuaalid ja teised korduva diskrimineerimisega kokkupuutuvad isikud elavad endiselt diskrimineerimisohus; nõuab homoseksuaalsuse kuritegelikuks tunnistamise lõpetamist kogu maailmas;
4. tähistab igal aastal 17. mail rahvusvahelist homofobia vastast päeva;
5. nõuab tungivalt, et komisjon kiirendaks diskrimineerimisvastaste direktiivide rakendamise läbivaatamist ja alustaks ühenduse õigusest tulenevate kohustuste rikkumise korral liikmesriikide vastu menetlust;
6. tuletab kõikidele liikmesriikidele meelde, et Euroopa Inimõiguste Kohtu pretsedendiõiguse kohaselt võib õigust kogunemisvabadusele teostada isegi siis, kui enamik ühiskonnast ei tunnista vastavaid vaateid, ning et seetõttu on geide, lesbide, bi- ja transseksuaalide paraadide diskrimineeriv ärakeelamine ning nendel osalejatele asjakohase kaitse tagamata jätmine vastuolus Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioonis kaitstud põhimõtetega; palub kõikidel pädevatel asutustel, sealhulgas kohalikel asutustel, lubada selliseid marsse ja osalejaid piisavalt kaitsta;
7. mõistab hukka poliitiliste ja usujuhtide homoseksuaalidele suunatud diskrimineerivad märkused, sest need õhutavad vihkamist ja vägivalda isegi juhul, kui need hiljem tagasi võetakse, ning palub vastavate organisatsioonide juhtorganitel need hukka mõista;
8. kordab kõikidele liikmesriikidele suunatud palvet esitada seaduseelnõusid samasooliste paaride diskrimineerimise kaotamiseks ja palub komisjonil esitada ettepanekuid tagamaks, et ka selles valdkonnas kohaldatakse vastastikuse tunnustamise põhimõtet, et tagada kõikide isikute vaba liikumine ELis ilma diskrimineerimiseta;
9. väljendab solidaarsust inimõiguste aktivistidega ning geide, lesbide, bi- ja transseksuaalide kogukonna liikmete võrdsete õiguste kaitsjatega ning avaldab neile toetust;
10. nõuab tungivalt, et Poola pädevad ametiasutused ei kavandaks ega võtaks vastu sellist seadust, mida kirjeldas Poola peaministri asetäitja ja haridusminister, ega kasutaks geide, lesbide, bi- ja transseksuaalide organisatsioonide vastu hirmutusmeetmeid;
11. palub Poola pädevatel ametiasutustel mõista avalikult hukka kõrgete riigiametnike avaldused, mis õhutavad seksuaalsel sättumusel põhinevat diskrimineerimist ja vihkamist, ning võtta selliste avalduste vastu meetmeid; on veendunud, et mis tahes muu käitumisviis tähendaks ELi lepingu artikli 6 rikkumist;
12. palub Poola ametiasutustel aidata ellu viia võrdsete võimaluste aastat 2007 ja palub komisjonil teostada järelevalvet selle elluviimise üle, eriti klausli üle, mille kohaselt

---

¹ EÜT L 180, 19.7.2000, lk 22.

sõltub rahastamine sellest, kas on tagatud, et siseriiklikes programmides pööratakse võrdselt tähelepanu kõikidele diskrimineerimise alustele;

13. palub esimeeste konverentsil lubada saata Poolasse uurimissmissioonile delegatsioon, et saada olukorrast selge ülevaade ja alustada kõikide osalistega dialoogi;
14. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liikmesriikide ja kandidaatriikide valitsustele ning Euroopa Nõukogule.